

Sektörlerin dünya liginde kaçınıcı olduğu her zaman önemli bir kriterdi. 2020, bu anlamda bazı sanayi sektörlerinin krizi fırsata çevirdiği bir yıl oldu. Bu dönemde dünya liginde Türkiye, otomotivdeki yerini korurken tekstil ihracatında bir üst sıraya çıktı. Çelikte yılların en güçlü rakibi Almanya geçildi. 7 sektör dünya liginde en iyi skorunu elde etti. Buna karşılık hazır giyim, züccaciye, demir ve demir dışı

metallerin içinde bulunduğu 8 sektörde gerileme yaşandı. Orta vadedeyse 10 sektör, dünya liginde ilk 10 içinde yer almak için çalışmayı sürdürüyor.

ÖZLEM AYDIN AYVACI • oaydin@capital.com.tr

"İLK 10" PLANI

Küresel çapta üretim dinamiklerinin değiştiği pandemide Türk tekstilinin pek çok rakibi tedarik problemi yaşadı. Türkiye ise elyaftan ipliğe, kumaştan hazır giyime kadar pek çok alanda büyük ölçekte üretebilmenin getirdiği avantaja sahipti. Türkiye, 2020 yılında değişime hızla adapte oldu ve 9,7 milyar dolarlık ihracatla dünya liginde bir sıra yükselerek dünyanın en büyük 5'inci tekstil ihracatçısı olmayı başardı.

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, bu gelişmeyi şöyle yorumluyor: "Tekstil sektörü ola-

rak en yüksek ihracat rakamına 11 milyar dolarla 2014'te ulaşmıştık. O yıl Türkiye, dünyanın en büyük 6'ncı tekstil ihracatçısıydı. 2020'de 5'inci olduk ki bu başarının nedeni, büyük ölçüde dışa bağlı olmayan entegre üretim gücümüz, zengin ürün çeşitliliğimiz ve güçlü adaptasyon kabiliyetimiz oldu. Daha üst sıralara çıkabilmek adına gündem maddelerimizi teknik tekstiller, dijitalleşme ve sürdürülebilirlik eksenlerinde belirledik. Sektörümüzde sürdürülebilirlik odaklı girişimleri tabana yaymayı hedefliyoruz.”

2021 yılında 12 milyar dolar değerinde ihracatla Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırmayı hedefleyen sektör, böylece orta ve uzun vadede dünyada ilk 3 ihracatçı ülke arasına girme yolunda en önemli adımı atmaya hazırlanıyor.

Dünya liginde iddialı olduğumuz her sektör, tekstil kadar başarılı bir yıl geçirmedir. Capital'in 20 sektörü kapsayan araştırması da bu gerçeği ortaya koyuyor. Araştırmamıza göre 8 sektör, dünya sıralamasında en iyi konumuna 2020 sonunda ulaştı. 3 sektör yerini korurken 3 sektör de liderliğini sürdürdü. Ancak 8 sektör, ligde ivme kaybetti.

DAİMİ LİDERLER

Araştırmamıza katılan un, makine halısı ile mermer, traverten ve bor madenlerinde Türkiye, 2020 yılında küresel liderliğini korumayı başardı.

Un sektöründe Türkiye tam 8 yıldır dünya ihracat şampiyonu. Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF) Başkanı Dr. Eren Günhan Ulusoy, “2020 yılında 3 milyon ton ihracata karşılık 1 milyar dolarlık gelir elde ettik. Son 8 yıldır, en yakın rakibimiz Kazakistan'a göre açık ara farkla dünyanın en iyisiyiz” diyor. Liderliği sürdürmeyi amaçladıklarını anlatan Ulusoy, “Bunun yolu tarım alanlarımızı genişletmekten ve verimi artırmaktan geçiyor” diye konuşuyor.

Türkiye maden çeşitliliğinde dünyadaki ilk 10 ülke içinde yer alıyor. İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB) Başkanı Aydın Dinçer, Türkiye'nin mermer ve traverten ihracatında, bor üretimi ve ihracatında ve feldspat ihracatında dünya birincisi olduğunu ifade ediyor. Dinçer, 2017 yılıyla birlikte başlayan çıkışın devam ettiğini anlatıyor. 2017'de maden sektörü toplam ihracatı 4,7 milyar dolar olarak en iyi yıldır. 2020'de sektör bu rakamın gerisinde kalsa da sıralamadaki pozisyonunu korudu. Dinçer, planlarını şöyle anlatıyor: “Maden rezervi ve çeşitliliği konusunda önemli bir konumdayız. Dünya liginde hedefimiz her zaman ilk sıralarda yer almak. Bunun için de hem dijital ortamlarda hem fiziki anlamda tanıtım çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Tüm sektörlerle hammadde olma-

Dünya liginde kaçınıcı sırada?

Sektör	Dünya ligindeki en iyi yılı	En iyi yılda kaçına oldu?	2020'de kaçına sırada?
Liderler			
Un (İhracat)	2013	1	1
Makine halısı (Üretim)	2020	1	1
Mermer, traverten, bor madeni (Üretim ve ihracat)	2017	1	1
En iyi skorunu 2020'de yapanlar			
Tekstil (İhracat)	2020	5	5
Çelik (Üretim)	2020	7	7
Seramik sağlık gereçleri (Üretim)	2020	3	3
Seramik karo (Üretim)	2020	7	7
Yenilenebilir enerji (Üretim)	2020	12	12
Altın mücevherat (Üretim)	2020	3	3
Yerini koruyanlar			
Doğaltaş (Üretim ve ihracat)	2017	3	3
Otomotiv (Üretim)	2017	14	14
Mobilya (İhracat)	2019	8	8
Gerileyenler			
Hazır giyim (Üretim)	2008	4	6
Ev ve mutfak eşyaları (İhracat)	2014	6	8
Yapı malzemeleri (İhracat)	2012	8	9
Züccaciye (İhracat)	2017	6	10
Deri ve deri mamulleri (İhracat)	2013	10	15
Takım tezgahları (Üretim)	2014	12	15
Demir ve demir dışı metaller (İhracat)	2015	22	23
Lojistik (Performans)	2012	27	47